

Leo Bernard Larsen Røer

Musikk i Anime

Hva er en opening og hva kjenntegnes dens form?

Bacheloroppgave i Musikkvitenskap

Veileder: Tore Størvold

Mai 2023

Leo Bernard Larsen Rør

Musikk i Anime

Hva er en opening og hva kjenntegnes dens form?

Bacheloroppgave i Musikkvitenskap

Veileder: Tore Størvold

Mai 2023

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Det humanistiske fakultet

Institutt for musikk

Kunnskap for en bedre verden

Forord

Jeg er veldig takknemlig for å kunne skrive om noe som jeg bryr meg så mye om. Både anime og musikk er enormt viktig deler av livet mitt og å kunne bruke begge disse tingene i en bachelor føles nesten som juks.

Jeg har også vært veldig heldig med veilederen min Tore Størvold som har hjulpet meg med å finne relevant litteratur og gjøre ideen min til noe som faktisk kunne skrives om.

Uten min skrive og prokrastinerings partner Sigrun Leine Pedersen hadde jeg nok aldri funnet motivasjonene til å skrive. Takk for fine samtaler, for din motivasjon og for de fantastiske pausene vi hadde. Forventer å se deg snart og prokrastinere mer sammen på neste oppgave.

Anna Alme var også en viktig hjelp for meg spesielt i starten av arbeidet som var ca. en måned før innlevering. Hadde ikke hun vist meg åssen form en bachelor skulle ha ville jeg nok fortsatt grublet over dette til nå.

Malik Musaev du har vært min nærmeste venn i de siste 6 årene og takk for at du pusha meg til å jobbe. Spesielt takk for hjelpen med å sette opp en struktur for arbeidet. Savner deg masse!

Sammendrag

Denne teksten tar for seg den dype tilknytningen mellom anime og den japanske musikkbransjen. Fokuset er imidlertid på en spesifikk del av anime-musikken, nemlig *openingene* til anime-serier. En *opening* er tittelsekvensen til en anime-serie og består av en sang og tilhørende video. En *opening* i omtrent 1,5 minutter og inneholder en introduksjon av karakterene, en visuell fremstilling av deres normale oppførsel, og ofte hint eller frempek til viktige hendelser som vil skje senere i serien.

Formålet med denne teksten er å undersøke om det er en spesifikk form eller struktur i musikken som brukes i anime-*openingene*. Jeg vil analysere en liste av seks sanger som alle har vunnet en Crunchyroll-pris for "beste *opening*". Videre vil det bli diskutert hvordan den japanske kulturen med å låne fra andre land kan ha påvirket musikken i anime og andre områder. Før analysen av sangene presenteres, gir teksten en generell forklaring på hva anime er og hvordan en typisk anime-serie er strukturert.

Min interesse for musikk og anime førte til observasjonen av en interessant tendens i anime-musikken, spesielt i *openingene*. Mange av disse låtene begynner med en intro og et refreng etterfulgt av en solo. Jeg har valgt å referer til dette som "intro-refreng" og "intro-refreng solo". Dette skapte spørsmål om det faktisk er en standardisert form som brukes i anime-*opening* musikken. Jeg erkjenner imidlertid at det er en rekke ulike typer musikk som brukes i anime, og intro-refreng formen er ikke den eneste formen som eksisterer.

Derfor er målet med oppgaven å analysere sangene på listen for å undersøke om det finnes mønstre eller korrelasjoner knyttet til intro-refreng formen og andre formledd. Jeg bemerker også at anime-*opening* musikk er skrevet av ulike artister, og det er derfor variasjon i musikkstilen. Selv om intro-refrengformen brukes mye i anime-åpningsmusikken, er det ikke alltid konsekvent.

Problemstillingen for denne bachelor oppgaven er formulert som: *Analyse av japanske anime-openinger gjennom vestlig formlære: Hvordan bruker de vers og refreng i et komprimert system?*

Abstract

This text focuses on the deep connection between anime and the Japanese music industry. However, the focus is specifically on a particular aspect of anime music, namely the openings of anime series. An opening is the title sequence of an anime series and consists of a song and accompanying video. An opening lasts approximately 1.5 minutes and includes an introduction of the characters, a visual representation of their normal behavior, and often hints or foreshadowing of important events that will occur later in the series.

The purpose of this text is to investigate whether there is a specific form or structure in the music used in anime openings. I will analyze a list of six songs that have all won a Crunchyroll award for "best opening." Furthermore, it will be discussed how the Japanese culture of borrowing from other countries may have influenced music in anime and other areas. Before presenting the analysis of the songs, the text provides a general explanation of what anime is and how a typical anime series is structured.

My interest in music and anime led to the observation of an interesting tendency in anime music, especially in the openings. Many of these songs start with an intro and a chorus followed by a solo. I have chosen to refer to this as the "intro-chorus" and "intro-chorus solo." This raised questions about whether there is indeed a standardized form used in anime opening music. However, I acknowledge that there are various types of music used in anime, and the intro-chorus form is not the only form that exists.

Therefore, the goal of this study is to analyze the songs on the list to investigate if there are patterns or correlations related to the intro-chorus form and other musical elements. I also note that anime opening music is written by different artists, and therefore, there is variation in musical style. Although the intro-chorus form is widely used in anime opening music, it is not always consistent.

The research question for this bachelor's thesis is formulated as: *Analysis of Japanese anime openings through Western music theory: How do they use the vers/chorus form in a condensed system?*

Innholdsfortegnelse

1.0	Overblikk	1
1.1	Problemstilling	4
2.0	Metode	4
2.1	Musikk-analyse	5
3.0	Formlære teori	5
3.1	Formledd	6
3.2	Hvorfor formledd og ikke moduler?	10
4.0	Presentasjon av innsamlet data	11
4.1	Historisk bakgrunn	11
4.2	Form-analyse	13
5.0	Drøfting	24
6.0	Konklusjon	26
7.0	Litteraturliste	28

1. Overblikk

Anime har en lang historie både i og utenfor Japan. Det har også en dyp tilknytting til den japanske musikk industrien, siden mesteparten av japansk musikk som selges utenfor Japan er anime musikk. Anime sangene som gjør det best utenfor Japan er for det meste film musikk, hovedsakelig fra filmer utgitt av produksjonsselskapet Studio Ghibli hvor musikken er skrevet av Joe Hisaishi (Stevens, 2008, s.97). Det har blitt en global sensasjon som ikke ser ut til å ville forsvinne i den nærefremtid. Musikk i anime er en sentral del av det som gir anime den kraften den har.

Denne teksten tar for seg en liten del av anime musikk, *opening*. En *opening* er et begrep brukt for å beskrive tittelsekvens til en anime serie. Jeg velger å holde meg til dette ordet gjennom hele teksten, istedenfor å bruke et norsk ord, pga den dype tilknytting til anime miljøet hvor dette er et velkjent ord. En *opening* varer i ca 1,5 min og har en tilknyttet video. Sangen som lages til videoen er oftest ganske mye lengre, 3-4 minutter, men i serien og videoen brukes bare introen, verset og refrenget. Videoen kan sammenlignes med en musikk video, men til forskjellig til en vanlig musikk video ser vi her deler av handlingen til showet. Ofte begynner en opening med en kjapp visuell introduksjon av karakterene/hovedkarakterene som er med. Deretter, i verset, ser vi karakterene eller omgivelsene i sine naturlige områder. Vis en karakter er mye hjemme på rommet sitt er det her vi ville sett det i openingegn. I forskjellige sjangere av anime er det forskjellige troper som ofte fyller denne delen. F. eks i en action anime, hvor serien handler om utvikling til karakteren, er det ofte her en ser karakterene trene eller lignende for å vise at de jobber for å utvikle seg. I andre ord, denne delen er for å gi en visuell forklaring av åssen karakterene oppfører seg normalt sett. Videre, i refrenget, ser vi oftest en stor hendelse eller nærmere vi blir hintet til en stor hendelse som vil skje senere i sesongen. I en action anime ville det vært her vi så den viktigste kampen eller fienden.

Målet med denne teksten å undersøke om det er en spesifikk form i musikken som brukes i *openingene*. Jeg kommer til å analysere en liste av 6 sanger. Disse sangene har alle vunnet en Crunchyroll award for «*best opening*». Crunchyroll er en strømmeservice for anime. De er blant de største sammen med Funimation og Netflix. En gang i året holder Crunchyroll en prisseremoni for anime, her er det mange forskjellige kategorier som for eksempel: *Best voice*

actor, Best anime, Best Ending og Best Opening. Jeg vil også snakke om den japanske kulturen av å låne fra andre land og se hvordan dette kanskje har påvirket musikk i anime, men også utenfor. Før vi går inn på det vil jeg snakke litt om hva anime er så vi har en felles forståelse.

Anime, som navne tilsier, er et media av animert tv og film. Når vi sier anime refererer vi ikke til alt av media som er animert, heller de som er animert og produsert i Japan. En standard anime serier følger ofte en form på enten 12-13 eller 24 episoder per sesong. Her er det lurt å nevne at vis en anime går lenger enn 12-13 episoder, så, i de fleste tilfeller kommer det en ny *opening* hver 12. episode. Som nevnt tidligere kommer det en nye opening ca hver 12. episode. *Opening* tar for seg en del av handlingen som vil skje på de 12 episodene i et 1,5 minutt format. Dette betyr at hver opening viser ca 12. episoder frem i serien, men veldig sjeldent lenger.

Dette formatet er en stor suksess både i og utenfor Japan og en kunne lett argumentert for at anime har blitt den nye fasinasjonen til vesten av de østlige landene. «If people once asked, 'what is ZEN? 'now they ask, 'what is otaku' In the past it was Japan's high culture, such as Zen Buddhism and the fine arts, that was the object of the Western obsession for things Japanese. This derives from early connoisseurs such as Ernst Fenollosa, who popularized the idea that Japanese art displayed a "careful nurtured refinement" that gave "deep insight into the secrets of the east" (Chisholm, 1963, s.96). Dette er muligens litt utdatert nå i 2023. Dette syntes også gjennom at Zen Buddhism ikke lenger er en særlig stor fasinasjon i vest. Det har gått fra høy kultur til tegneserier av lett kledde kvinner, og serier om unge gutter som skal bli den sterkest/beste i så å si hva enn en kan forestille seg. «Manga and anime are not fine arts on display in a museum: they are popular art forms created by an industrialized, corporate, capitalistic culture found on tv, in the movie theater, at the local bookstore, or in manga cafes (*manga kissa*) both media have gained artistic recognition as exemplified by the new museums dedicated to their exhibition, such as the Osamu Tezuka Manga Museum in Takarezuka.... the Studio Ghibli Museum... and the new Kyoto International Manga Museum" (MacWilliams, 2008, s. 5). Dette viser at selv om anime ikke er "høy kultur" og det kan til tider barnslig og over sekularisert, er det likeså en viktig kunstform som burde snakkes mer om i akademia.

I denne oppgaven var målet å se om all anime intro musikk brukt samme form. Denne tanken kom frem gjennom min delte interesse av både musikk og anime. Jeg hadde aldri puttet mye tanke inn i form i musikk før, men så hadde jeg faget kompositoriske forstrategier med Vegard Guleng. Faget var mest for å lære oss studenter at det finnes like mange former som det gjøre musikk, men det er noen som brukes vesentlig mer enn andre. Form som blir brukt mye er ABAA formen, Vers Refreng formen, sonate sats formen, osv. I løpet av dette emne begynte jeg å legge merke til noe spennende ved anime musikken jeg hørte, og i all hovedsak bare ved tittelsekvens musikken (*opening*). De startet all med refrenget, eller en intro også refrenget. Ikke bare det, men veldig mange av dem hadde også en form for solo etter dette. Jeg herved dubber de, intro refrenget og intro refrang soloen (bruket intro refrang som navn fordi det skjer i start av låten og gjørers over refrang akkordene, samme med solo, og ofte i ca like mange takter som refrenget). Det virket også som at i mye av sangen at dette, som jeg nå kaller, det intro refrenget og intro refrang soloen varte omtrent like lenge. Dette skapte mange spørsmål. Er dette faktisk sant, er det en standardisert form brukt i anime *opening* musikk? Eller er det bare en ung musiker som leter etter mønster og sammen kobling der det ikke finnes? Som med de fleste spørsmål og svar er det ikke sort eller hvitt, det er en blanding av begge.

Formen blir definitivt brukt, som jeg skal vise i løpet av oppgaven, men det er ikke den eneste formen. *Openingene*, det jeg da refererer til er sangene som vi ser i showet sammen med musikkvideoene i motsetning til versjoner en finner på Spotify og andre strømmeplasser hvor sangene har flere vers for å fylle 3-4 min istedenfor 1 min og 30 sek, blir skrevet av en rekke forskjellige artister. Dette er en av måtene for japanske artister å komme inn i søker lystet på, nemlig lage musikk til tv eller film. I andre ord, film og tv bransjen er dypt knyttet til musikk bransjen i Japan. Dette betyr også at musikken som blir laget, variere veldig. Åpenbart er det ikke alle show som vill ha en J-pop/J-rock låt. Dermed får vi en rekke med ulik musikk. Likevel er formen med intro refrang en prevalent del av den japanske anime musikk industrien. Anime er ikke en sjanger, nærmere er det en uttrykings form, eller et medie (Iglesias & Baena, s. 3), med mange forskjellige sjangere. Alt fra romanse til skrekk, til action og adventure. Betyr det da at denne formen bare er en del av en av disse sjangerne? Er det en sjanger som bruker denne formen hele tiden? Igjen, ikke sort hvitt, et sted imellom. Det er definitivt en sjanger som bruker formen mye, men ikke konsekvent.

For å utforske dette ville jeg analysere en liste med sanger uten å ha valgt dem selv for å se om jeg finner noen mønster eller korrelasjon til det jeg nevnte tidligere. Derfor har jeg valgt en liste med 6 sanger. Disse sangene er alle vunnet en Crunchyroll award for *Best Opening*, og er derfor jeg valgte dem. Dette er *openinger* som har blitt stemt på av folket til å være den «beste» for den sesongen (i anime miljø brukes sesong både til å beskrive sesongen av et show, typ «sesong 1», men også til å beskrive hvilken årstid den kom ut i, typ «høst 2021») av anime show. Dette er da ikke en liste av sanger som jeg personlig har plukket ut, heller en tilfeldig liste med sanger. Det var ideen, men likeså har jeg selv valgt listen. Selvom jeg ikke har valgt de individuelle sangene valgte en av mange lister, dermed er ikke valget av sanger helt tilfeldig. Det var også andre grunner til at jeg valgte denne listen ovenfor andre. Denne liste går over flere år, mens andre lister stort sett er ukentlige. Disse listen var fra Oricon, den japanske versjonene av Billboards listene. Dette syntes jeg ble for snevert og valgte derfor heller en mer utfyllende liste.

1.1 Problemstilling

Oppgaven vil se på problemene nevnt ovenfor med problemstillingen:

«Analyse av japanske anime openinger gjennom vestlig formlære, åssen bruker de vers og refreng i et komprimert system?»

2. Metode

Metodebegrepet kan defineres som "en fremgangsmåte for å skaffe kunnskap eller teste påstander som er hevdet å være sanne, gyldige eller holdbare". Dette refererer til undersøkelsesprosessen man bruker når man ønsker å tilegne seg ny kunnskap eller gjennomføre forskning på et emne. Metoder differensieres av hvordan dataene samles inn til forskningen. I det følgende avsnittet vil jeg presentere sentrale aspekter ved metoden som er brukt i denne oppgaven.

Jeg vil også presisere hvor vanskelig det har vært å finne litteratur om Anime musikk på norsk eller engelsk. Litteraturen som finnes, stort sett, spesialisert seg overfor et show og ikke for anime som en helhet. Denne teksten tar for seg et mer generelt tema innenfor anime kultur

som ikke gjøres, så vidt jeg kunne finne, mye av i det hele tatt. Akademiske tekster om Anime og Anime musikk finnes nok, men det er på japansk. Det er også mulig at det finnes en del fransk litteratur på dette siden Frankrike er den største forbrukeren av anime utenfor Japan. Fremover håper jeg at det kommer mer akademiske tekster om anime og anime musikk både spesifikke show, men også om anime generelt. Dette er et lite utforsket område innenfor kunst og media som, forhåpentligvis, blir satt mer lys på etterhvert.

2.1 Musikk-analyse

Denne oppgaven baserer seg på musikk analyse. Innen musikk analyse er det mange felt, og feltet jeg har valgt å sette søkelyset på er formlære. Formlære, som ordet tilsier, er læren om form. Istedenfor å analysere en sang basert på harmoni, rytmikk eller melodi, så fokusere formlære på helheten av sangen. I formlære deler vi sanger inn i distinkte partier. Det er her ordene vers, refreng, bro osv. kommer inn. For å gjøre dette har jeg satt meg inn i relevante artikler og annen faglitteratur som snakker om dette. Jeg satte meg inn i materialet ikke bare for å analysere sangene, men for å utvikle et fagspråk som kunne brukes i denne bachelor oppgaven. Relevant litteratur jeg har brukt er Bjarne Markussen sin artikkel *Vers, refreng, bro: Formledd og sangstrukturer i pop og rock*, Brad Osborn sin artikkel *Subverting the Verse–Chorus Paradigm: Terminally Climactic Forms in Recent Rock Music*, Ralf von Appen og Markus Frei-Hauenschild sin artikkel *AABA, Refrain, Chorus, Bridge, Prechorus – Song forms and their historical development*, og en artikkel skrevet av Drew Nobile med navnet *Teleology in Verse–Prechorus–Chorus Form, 1965–2020*.

Dette er ikke alle kildene jeg har brukt, de kan en finne i litteraturlisten i bunden av denne teksten, bare de relevante for musikk analyse og formlære generelt.

3. Formlære teori

Før jeg presenterer min innsamlede data vil jeg snakke litt generelt om teori rundt formlære. Jeg er nevnt overfor hva formlære er, så nå vil jeg dykke litt dypere inn i hva det faktisk handler om. Dette er viktig å ha en forståelse for formlære før vi ser på sangene for å forstå hva som foregår. Sangene i denne oppgaven er stort sett j-pop og rock sanger og litt jazz,

derfor vil vi se på formlære relatert til dette og ikke til verken klassisk vestlig musikk eller tradisjonell japansk musikk.

3.1 Formledd

Inne for formledd kommer vi i kontakt med begrepene vers, refreng og bro, dette er formledd med tekst, og med begrepene intro, solo og outro, dette er formledd uten tekst (Markussen, 2023, s. 129). Disse formleddene kan kombineres, og har blitt kombinert, på alle mulig måter. Komponister og låtskrivere prøver stadig å utvikle nye metoder for å skille musikken sin fra annen musikk, og å bytte på form er en, av mange, fremgangs måter for å gjøre dette. Alle de forskjellige formleddene har sin egen funksjon. Dermed bare ved å bytte på rekkefølgen dets kan slutt resultatet bli drastisk forskjellig, som vi vil se senere i oppgaven.

Hva er en intro?

Intro er et start-ledd, det er instrumentalt og setter stemningen for låten. Introen skal også fange oppmerksomheten til lytteren (Markussen, 2023, s. 135). Den er ofte ganske kort, spesielt i låter kontra orkester verk eller opera verk, men kan ha litt lenge i noen låter også. Intro er mye av fokuset i denne oppgaven siden jeg argumentere for at det første refrenget vi hører i en anime *opening* er en del av introen. Dette er det jeg har valgt å kalle Intro Refrenget.

Vers og refreng

Hva er funksjonene til et vers og til et refreng? Verset sin jobb er å drive sangen framover. Ofte har verset samme harmonikk hver gang det spiller, men med forskjellig lyrikk. «En melodisk fremført strofe organisert i et rytmisk mønster, som gjentas med samme musikk og med ny tekst» (Markussen, 2023, s. 136). I ulike former får verset litt ulike roller. I en form med bare vers er det normalt at verset utvikler seg harmonisk eller kontekstuel, altså den utvikler handlingen i teksten, hvor det så leder tilbake til starten av verset. I former som bruker refreng vil verset lede til dette istedenfor tilbake til seg selv. Harmonisk vil verset, ofte men ikke alltid, hjem. Verset vil altså til tonika akkorden (1.trins akkorden).

Refrenget sin funksjon er å sette et poeng på spissen. Fremme en ide eller følelse og øke intensiteten. Refrenget, i motsetning til verset, har ofte samme lyrikk som blir gjentatt istedenfor en lyrisk utvikling. «En melodisk fremført strofe organisert i et rytmisk mønster, som gjentas med samme musikk og samme tekst» (Markussen, 2023, s. 141). Et annen kjennetegn på refreng er at det ofte inneholder tittelen på sangen (Appel & Frei-Haunschild, 2015, s. 4). Dette er ikke en regel, heller noe som har utviklet seg over tid til å bli det det er i dag. Rent harmonisk sett er det normalt å ende på tonika akkorden (1. trins akkorden) i refrenget. Dette gir en følelse av å komme hjem. Siden verset er så hjem kjært, er det da også en måte å komme tilbake til verset. Et annet kjennetegn på et refreng er at den ofte har en tykkere tekstur enn verset. Det kan da sies at refrenget utgjør en form for emosjonell klimaks (Markussen, 2023, s. 142). På et vis kan man si at refrenget stanser fremdrift til verset. Verset vil utvikle seg og gå videre, og refrenget er et platå og høydepunkt.

Prechorus og Postchorus

Prechoruset oppsto på 60-tallet som en variasjon på den standardisert vers-refreng formen (Nobile, 2022). Dette var originalt et eksperiment for å få en oppbygging mellom verset og refreng, derfor kalles det et prechorus (er ikke et norsk ord for dette som er brukt derfor bruker jeg det engelske ordet) (Markussen, 2023, s.144). Senere har Drew Nobile argumentert for at prechoruset ikke bare er en overgangs del mellom verset og refrenget, vers-precorus-refreng formen er en fundamentalt annerledes form enn vers-refreng formen. Han sier: «the prechorus is not merely a transitional section inserted between a verse and chorus, as it has often been described; rather, the combination of verse, prechorus, and chorus provides an entirely different formal paradigm from a verse and chorus alone.» (Nobile, 2022). Denne formen er i dag den dominerende formen for pop og rock musikk i mainstreamen.

Postchorus er et formledd som er relativt nytt. Det kom i søkelyset på starten 2000-tallet, men noen musikkforskere mener det har vært helt siden 1970-tallet. Postchoruset er en slags hale til refrenget eller en videreføring. *Pokerface* av lady gaga er et godt eksempel på dette (Markussen, 2023, s. 144-145).

Bro

Dette er formleddet som brukes til å binde sammen to andre ledd (Markussen, 2023, s.145). Dette kan gjøres mellom refrenget og verset eller mellom verset og en ny del f. eks til, som Brad Osborn kaller det *Terminal Climactic Highpoint* (Osborn, 2013, s. 23). På engelsk kalles en bro for bridge, og oftest brukes broen lenger ut i en sang dermed er den lite relevant for denne oppgaven siden sangene vi skal se på ikke er lange nok til å få bruk for dette. Jeg nevner dette formleddet selvom det ikke brukes i *openingene* brukes de i den fulle versjonen sangene. Det er normalt at rett etter den siste delen av det vi ser i *opening* når sangen fortsetter, som den gjør når en hører den på Spotify, er det første vi hører en variasjon del altså en bro.

Outro

Outro, også kalt coda eller etterspill, er et formledd for å bringe sangen til en slutt. Dette kan gjøres på mange måter med en fade-out (dynamikken senkes enten elektronisk i post-produksjon eller live med instrumentene) eller en kadens (en kort akkordprogresjon som leder, som oftest, til tonika akkorden) osv. I anime *openingner* er det som oftest en repetisjon av introen også stopp, men det gjøres også andre variasjoner.

Solo

Dette er et veldig relevant formledd for denne oppgaven siden en sjeldent kommer unna å høre en solo i en anime opening. De er oftest ganske kort, på 4-8 takter, men det er en veldig viktig del av sangene siden soloen ofte er det mest gjenkjennbare delene sammen med refrenget. Markussen beskriver en solo som «Instrumentalt ledd hvor instrumentet overtar som hoved-stemmen. Ofte basert på akkordene i verset og/eller refrenget.» I *opening* er det refreng akkordene som soloen baserer seg på. Dette er fordi soloen brukes som et virkemiddel for å øke intensitet eller gjøre sangen mer fengende. Soloen er også viktig for denne oppgaven siden mye av den handler om intro refreng soloen.

Intro, Intro Refreng og Intro Refreng Solo

Som nevnt tidligere er en intro og solo formledd uten tekst. Dette er til kontrast til refreng som har tekst og som tekst er veldig viktig for. Åssen kan da disse formleddene passe sammen og bli noe nytt. Jeg argumenterer for at det første refrenget vi hører i mye av anime *opening* har en funksjon som både intro og refreng. Intro refrenget har tekst, den samme teksten som

det vanlige refrenget, og det er i begynnelsen av låten og brukes for å sette stemming for resten av sangen. Jeg mener da at det er ganske tydelig at intro refrenget deler karakteristikk med begge formledd.

Vi kan se det samme på Intro Refreng Soloen. Solo og Refreng i anime *openinger* er veldig knyttet til hverandre. Soloen kommer som oftest som en hale på refrenget eller en fortsettelse. På det viset kan det sammenlignes med et postchorus (et formledd som kommer etter et refreng), men til forskjellig fra et normalt postchorus er det ingen tekst. Det er et instrument som har hoved-stemmen. Soloer, som nevnt tidligere, er som oftest sett spilt over vers akkordene eller refreng akkordene. Her er det da refreng akkordene, men dette er ikke den eneste grunnen til at jeg vil kalle dette Intro Refreng Solo. Det handler også om at vis det er en solo i starten av sangen kommer den som en del av intro refrenget, eller som et frempek til et refreng som kommer senere, og funksjonerer på samme måte som intro refrenget, bare at et instrument tar over hovedstemmen. Intro solo kunne da også beskrevet dette formleddet, men siden soloen også funksjonerer som en hale på refrenget kaller jeg det en intro refreng solo for å klargjøre at det ikke bare er en solo i introen.

Videre kunne vi sett på andre formledd som break og mellomspill, men jeg velger å utelate disse siden de ikke er relevant for denne oppgaven. La oss heller se på åssen de formleddene vi har nevnt brukes i forskjellig kombinasjoner.

Sammensatte Formledd: Standard Former

Før vi fikk refrenget og broen var det verset som var det eneste formleddet. Kanskje den eldste eller «mest» standard formen som er, AAA-formen, eller som det også kalles, strofisk form. Dette er da bare vers etter hverandre, samme harmonikk og melodisk mønster, enten med eller uten tekst. Versene gjentas uten noe brekk (et kort brudd på den rytmiske grooven. Kan være et selv-stendig formledd eller inngå i andre ledd (Markussen, 2023, s. 135)) og kan spilles så mange ganger en vil etter hverandre. Denne formen har vært brukt i mange hundre år, men er ikke så stor lenger i dag. En artist som har brukt denne mye er Bob Dylan. I følge Bjarne Markussen er over halvparten av sangen hans i storfisk form.

Videre utviklet formen seg til å få et refreng. Dette kom av noe som kalles *the refrain line*. Dette er en lyrisk setting som kan ha kjennings melodien eller inne holde navnet på låten.

Senere ble *the refrain line* en selvstendig del som vi i dag kaller refrenget. Dette utviklet seg videre til å bli vers-refreng formen

I vers-refreng formen er det en veksling mellom to formledd, vers og refreng. Ofte bygges verset opp får å lede til et høydepunkt som blir refrenget, men det er også mulig å bygge opp til et høydepunkt i verset og så ta dynamikken ned i refrenget for å så bygge den opp igjen før vi går tilbake til verset. Normalt sett er det en forandring av karakter eller harmonikk og melodikk mellom verset og refrenget, men dette trenger ikke alltid å være tilfelle. Derfor kilder en vanligvis mellom vers og refreng med hva som kommer først. Verset skal, normalt sett, komme først. Dette er fordi refrenget har en mer konkluderende karakter en verset som vil drive historien frem (Markussen, 2023, s. 155). Likevel er det mange sanger som begynner med et refreng for å så gå til et vers. Kjente eksempler på dette fra vestlig pop musikk er *All about that Bass* av Meghan Trainor, *Anaconda* av Nicki Minaj og *Animals* av Maroon 5.

Vers-refreng formen er fortsatt utbredt til den dag i dag. I nyere tid har den fått enda en variasjon med å legge til et prechorus, en oppbygnings del, mellom verset og refrenget. Rap er en av sjangrene som holder seg til vers-refreng formen mest konsekvent idag. Ofte begynner de med et vers for så å gå til en Hook (refreng). I pop og rock er det mer normalt å ha et prechorus imellom.

Det sies at det er tre standard formstrukturer. Nå skal vi se på den tredje, AABA-formen. Her representere hver A en modul av enten vers eller vers og refreng og B representere en bro, en variasjons del. Bjarne Markussen skriver: «Mens B-leddet gir variasjon, skaper A-leddene gjenkjennelse og forventning og lar tilhøreren knytte seg emosjonelt til sangen. Opprinnelig besto A-delen av et vers, eventuelt med refreng- linje. En viktig fornyelse kom med låtskriver paret Jerry Leiber og Mike Stoller på slutten av 1950-tallet. Ikke bare kombinerte de elementer fra «hvit» og «svart» musikk, slik at de traff et større publikum, de bygget også ut refrenglinjen til et selvstendig refreng. Dermed kom A-delen til å bestå av både vers og refreng, som i «Poison Ivy» fra 1959, innspilt av The Coasters.»). Han fortsetter med å si: «Vers – refreng – vers – refreng – bro – vers – refreng: Dette var i mange år gullstandard i populærmusikken. Etter hvert skulle likevel den utvidede vers/refreng-formen bli mer populær enn AABA. Den videre utviklingen av AABA har bestått i en utbygging av A-leddet:

fra vers/refreng (Leiber og Stollers «Poison Ivy») til vers/prechorus/refreng (The Beatles' «Eight Days a Week») til vers/prechorus/refreng/postchorus (Lada Gagas «Poker Face»)).

3.2 Hvorfor formledd og ikke moduler?

I denne oppgaven kommer jeg til analysere sanger med utgangspunkt i formleddene som vi finner i dem. Det jeg mener da er jeg kommer til å bruke begrep som vers og refrang, som beskriver funksjonene til de forskjellige formleddene, og ikke begrep som A eller B som beskriver moduler av en eller flere formledd. Dette fordi jeg mener at det gir et klarere bilde av funksjonene som de forskjellige delene har, og det tror jeg er viktig for å få frem åssen intro refrenget og intro refrang soloen brukes.

4. Presentasjon av innsamlet data

Før jeg begynner med å analysere selve sangene jeg har valgt vil jeg snakke litt om historien bak Japan og dets musikk verden.

4.1 Historisk bakgrunn

Japan har hatt en lang tradisjon av å låne fra andre kulturer. Dette er så klart ikke unikt for Japan, men er likevel en viktig og interessant del av deres kultur og musikk.

På midten av 1800-tallet var Japan fortsatt et agrikulturelt land. Resten av verden hadde begynte å gå, eller var alt langt, inne i en moderne utviklings fase. Japan hadde lenge holdt seg relativt lukket for utsiden verden, men under keiseren Meiji (1868-1912) begynte regjeringen å se til vesten for nye ideer. For å oppnå dette sendte regjeringen en rekke ambassadører til Europa og Amerika for å studere alt fra skolene til det moderne ekteskap. Som følge av dette gikk Japan raskt fra et agrikulturelt samfunn til et industrielt samfunn. I det nye samfunnet satte regjeringen opp et universalt utdannings system ikke basert på klasse. Dette var en av tingene de så ble gjort hos andre, men til forskjell begynte Japan å iverksette musikk som en standard del av barn og ungdomsskole utdanning også (Wade, 2005, s. 11-12).

I boken *Music in Japan* skriver Bonnie Wade at modellen den japanske regjeringen fulgte var et skolesystem i Massachusetts. Der hadde de nylig begynte med musikk som en del av

opplæringen. Fortsatt stiller boken spørsmål til hvorfor musikk ble en standard del av skole systemet. Boken refererer også til Ury Eppstein som sier at det er mulig at dette kommer fra militær musikkens innflytelse. Japans første brass band ble formet i 1869, ca 20 år før den vestlige musikk ble innført helt i skolen, som skjedde i 1890 etter de i 7 år hadde prøvd å blande den vestlige og østlige musikk. De ga opp denne iden og satset heller på læring i bare vestlig klassikk musikk lære. Nesten 200 år senere er vestlig musikk fortsatt en standard del av deres utdanning som både barn og ungdom. I dag ser vi fortsatt at klassikk vestlig musikk er viktig, Beethovens 9. Symphony er et av det mest kjente klassiske stykkene i verden, men ingen liker det like godt som Japan. Hvert år samles 10000 Japanske borger seg for å synge «Ode to joy» (DW classical music, 2020). Denne utviklingen viser åssen vestlig musikk ble først introdusert i Japan, men dette er bare klassikk musikk lære. Band musikk som pop og rock er nå også enorme sjangere i Japan. F. eks j-pop. Denne musikk er også basert på vestlig musikk lære, men mer rettet mot populær musikk og kom nok først til Japan gjennom jazz.

Etter første verdens krig var Japan blitt en del av de store maktene, da ikke så stor som USA, Kina eller England var de nå allierte med de mektigste landene i vesten. Dette leddet til mer av deres kultur som kom til Japan. Mens politikere og andre mektige mennesker i Japan diskuterte hva deres neste steg skulle være og i hvilken retning de skulle gå, hadde en urban middelklasse begynte å forme seg og gjøre lignende trender som en ville forventet å se i vestlige land på samme tid. Dansing hadde blitt en populær trend og jazz var musikken som ble danset til (Wade, 2005, s. 18). Dette skapte et marked for unge musikere å spille.

«Trained initially in the rudiments of music in the primary schools, and also in conservatories or the department store troupes and *bandoya*, many learned as well from Filipino artists who had had opportunity to acquire popular music styles from their American occupiers. Filipino musicians dominated the bands on ocean liners and in the entertainment venues in Japanese cities such as Kobe that catered to foreigners» (Wade, 2005, s. 19).

Det var ikke før slutten av 1920 tallet hvor amerikansk jazz musikere først begynte og komme til Japan. Da fikk unge japanske jazz musikker endelig trent med dem. Før dette tok de japanske musikere ofte å bruke plater som hadde blitt sendt fra USA for å lære musikken.

Som alle andre land, har det alltid fantes musikk i Japan. Tradisjonell japansk musikk er høyt inspirert av kinesiske og koreansk tradisjonell musikk. Som med vesten tok Japan mye

inspirasjon fra sine naboer. Mellom det 7. og 9. århundre sendte Japan ambassadører dit også (Wade, 2005, s. 11). Dermed før vesten kom til Japan var det allerede en dannet musikk der. På japansk kalles all tradisjonell japansk musikk Hôgaku. I nyere tid har dette begrepet også blitt brukt for å beskrive all musikk laget i Japan. Musikk utenfor Japan, vestlig musikk, kalles Yôgaku (Stevens, 2008, s.15). I platebutikker skilles disse to. Yôgaku har et stort marked i Japan. Allerede fra deres begynnelse inn i den moderne verden på midten av 1800-tallet var vestlig musikk ettertraktet i Japan. Dette fordi den vestlig musikkens kulturelle status, som sett på i Japan, var stor. Dermed kunne Japan bli med den moderne bølgen med de som hadde makt. Mot slutten av 1800-tallet prøvde de å blande den vestlige og østlige musikk deres skoler, men etter noen år gå de opp håpet på dette og gikk for vesten (Wade, 2005, s.14.).

4.2 Form-analyse

I mine mange år med å høre på anime musikk begynte jeg å lege merke til at mange startet veldig likt. Ikke bare harmonikk, men rent formmessig. Det jeg hørte var at mange sanger begynte med en veldig kort intro på 5-10 sekunder. Deretter kom et refreng eller refreng akkorden med en solo, enten gitar, piano eller synth. Jeg hørte dette bare på sparket, men ble nysgjerrig på om det faktisk var en form som ble brukt mye. Dette er det jeg fant.

Denne variasjonen på vers-refreng formen blir definitivt brukt og den blir brukt mye. Allikevel er det ikke alle som gjøre det. Ut fra de seks sangen jeg analyserte brukte 2 denne formen. Disse 6 sangen var blant de mest populære og, som nevnt tidligere, vant Crunchyroll awarden for *best opening*. Videre var det 2 til som bruker en veldig lignende form, men ikke helt det samme. De siste to sangene brukte mer standard form. La oss begynne med den formen denne oppgaven er om. Nemlig sangene som starter med refreng og/eller refreng solo.

Den første sangen som følger denne formen, er *opening* til Attack on Titan The Final season part 1 (det er den fulle tittelen til animen). Den japanske tittelen på sangen er *Boku no senso*, og den engelske er *My War*. Videre i teksten kommer jeg til å referere til sangen som *My War*. Sangen begynner med en standard intro med piano, lett perkusjon og et synth kor. Dette varer i fire takter også på den fjerde takten kommer hoved temaet inn sammen med trommene og

gitaren. Det er denne delen som jeg argumentere for at er intro refrenget. Vi hører et hoved melodien sunget av et slags kor som synger på la, og på slutten synger de *justice*. Dette kommer tilbake når refrenget kommer neste gang. Her er det samme melodi og rytmikk, som refrenget som kommer senere, men akkordene har utviklet seg. Etter 8 takter med dette kommer en stryke solo. Det er fortsatt samme akkorder. En veksling mellom Am og Eaug. Denne varer i 4 takter som gjør at vi får en 16-bar intro vis vi ser på disse tre formledene som en intro. Først etter dette kommer det første verset. Verset varer i 8 takter til, nå med en mannlig vokalist. Her er det piano, trommer og bass som lager kompet. Piano spiller samme melodi som på introen gjennom hele mens trommene legger vekt på 1. og 3. slaget i takten. På den nest-siste takten av verset sier vokalisten «this is my last war». På engelsk ville denne linjen blitt kalt «the refrain line». Dette er typisk sett en setning på starten eller slutten av en seksjon som gjentas hver gang seksjonen spilles (Appel & Frei-Haunschild, 2015, s. 5). Jeg velger å analysere dette som «the refrain line» fordi det også er navne på sangen. Som er en typisk måte å bruke «the refrain line» på. Siste takten av verset stopper syngingen og kompet før en brå nedgang sunget av sammen kor som tidligere. Her kommer refreng for andre gang med akkurat samme form som sist. Åtte takter med kor også stryke solo, men denne gangen dobbelt så lang. Istedenfor fire takter er soloen nå åtte takter. Til forskjell fra forrige gang synger nå koret med på soloen. Dermed føles det ikke som et refreng også en solo, men heller som et dobbelt refreng. Etter dobbelt refreng kommer et Post-chorus som varer i enda fire takter. Her kommer den mannlige sangeren inn på andre slaget i den første av fire takter med lyrikken «destruction». For å understreke at denne sangen er om krig. Etter dette kommer outroen. Her har vi samme akkorder og toner i melodien som spilles i piano, men istedenfor å spille hele melodien er det bare de første to tonene som blir spillet (et lite sekund). De spilles også dobbelt så fort. Dette sammen med koret og den mannlige vokalisten som skriver «War!» i bakgrunnen. Igjen for å understreke poenget.

Eksempel 1: *My war* Attack on titan The final season part 1

Seksjons Del	Formledd	Tid	Progresjon
Intro	Intro	0:00-0:07	Am, Eaugx2
	Intro Refreng	0:08-0:21	(Am, Eaugx3, F, G)x2

	Intro Refreng Solo	0:21-0:28	Am, Eaugx3
Vers Refreng	Vers	0:28-0:41	Am, Eaug
	Refreng	0:41-1:08	A#m, C#/G#, F#maj7, Fm, D#m, C#maj7, Cm7b5, F. A#m, C#/G#, F#maj7, Fm, D#m, Fm, A#m. x2
	Post-chorus	1:08-1:14	F#maj7, G#, A#m, Fm.
Outro	Outro	1:14-1:29	Eaug, Am, E7, Am

Den andre sangen som følger denne formen er *opening*en til My Hero Academia Season 2, *Peace sign*. Her begynner vi med en intro på åtte takter, som selvom den er lenger en introen til *My War* føles den ikke veldig lang siden denne sangen er vesentlig raskere. *My War* sin bpm er ca 145, mens *Peace Sign* er på ca 195-200 bpm. Til forskjell er ikke hel refrenget spilt i starten her. Heller så går vi til intro refreng soloen rett etter introen som varer i enda 8 takter. Dermed får vi like lang intro, som i *My War*, med 16 takter. Siden vi ikke før hele refrenget bare intro refreng soloen føles soloen, i retrospekt, som et frempek.

I introen brukes akkordene F, G, G#dim, Am, C, mens på soloen er det lignende, men med litt ekstra. Akkordene som brukes er F, G, Am, C, E7, G#dim, Am. Her er også den harmoniske pulsen doblet. Istedenfor å skifte en gang annenhver andre takt som i introen, med unntaket mellom G og G#dim som har en takt hver, er det en akkorder per takt. Over dette spiller gitaren soloen, som blir kjennings melodien til låten.

Etter introen og intro refreng soloen går vi til verset. Her er det roligere stemning, igjen med en akkorder per takt. Akkordene er Am, Dm7, G, Am. Denne sekvensen spilles 4 ganger. På verset er instrumenteringen bass, trommer, rytme gitar og vokalisten. Lenger bak i miksen er

det også en synth som spiller sammen med bassen på første slaget av hver takt. Dette er med på å gi oss en roligere føles kontra intro refreng soloen pga den roligere pulsen disse to instrumentene har. Over dette spille gitaren et riff som er likt over alle akkordene, som igjen er med på å holde stemningen roligere siden den ikke introdusere noe nytt hele tiden.

Det skal nevnes at dette partiet, verset, ikke hadde føltet roligere om vi ikke hadde hørte introen og intro refreng soloen. Formen er med på å gi en følelse av forandring som driver sangen videre. En rask oppbygning fra introen som ledere til intro refreng soloen, som så drives ned igjen for å gi oss et vers. Akkordene og instrumenteringen er åpenbart med på å gi oss denne driven også, men uten formen ville det ikke vært like effektivt.

Akkurat som det er en oppbygging fra introen til intro refreng soloen er den en oppbygging fra verset til refreng. Dette gjøres med pre-choruset, som er velkjent måte å skape spenning til refreng på. Pre-choruset bruker akkord progresjonen Dm7, Am, F, G. Akkordene i Pre-choruset spilles over to takter hver som er med på å skape rom og spenning. Dette gjøres helt opp til den siste linjen hvor de bruker progresjonen Dm7, Em7, F og G hvor hver akkord spilles på en takt og ikke 2, dette for å lede mer til refreng hvor vi ser det samme.

Etter dette kommer refreng som bruker de samme akkordene som introen og intro refreng soloen. Gitaren spiller her et nytt et riff basert på akkordene, i motsetning til i verset hvor det var samme riffet hele veien. Bassen er også med på driven her hvor istedenfor og bare legge grunntonen på første slaget spiller den en tresillo groove. Dette er da første slaget, «to og» slaget, altså slaget på åttendelen mellom to og tre, og fjerde slaget. Refreng varer i 22 takter hvor de siste fire taktene spiller en variasjon. Her spiller de først de samme akkordene som før, F, G, G#dim og Am, og deretter kommer G#, A#, og C. Disse spilles med samme rytme som bassen uten om fjerde slaget. I andre ord er det to akkorder per takt som spilles på første slaget og «to og» slaget. Etter refreng går vi tilbake til soloen får å gi oss en helhet og binde sammen sangen.

Eksempel 2: *Peace Sign* Fra My Hero Academia Sesong 2

Seksjons Del	Formledd	Tid	Progresjon
Intro	Intro	0:00-0:09	F, G, G#dim, Am, C

	Intro Refreng Solo	0:09-0:19	F, G, Am, C, E7, G#dim, Amx2
Vers Refreng	Vers	0:19-0:38	Am, Dm7, G, Amx4
	Prechorus	0:39-0:59	Dm7, Am, F, G. Dm7, Am, Dm7, Em7, F, G
	Refreng	1:00-1:23	F, G, Am, C, F, G#dim, Am, C x2 F, G, G#dim, Am. G#, A#, C
	Refreng solo ´	1:24-1:30	F, G, Am, C, E7, G#dim, Am

Den neste sangen er fra animen *Darling in the Franxx* med *openingen Kiss of Death*. På første gjennom høring av denne sangen er det nok vanskeligere å høre den klare formen i motsetning til de andre sangene. Den har en intro og en form for intro refreng solo, men de er vesentlig kortere og melodien i intro refreng soloen spilles ikke etter refrenget. Heller, så brukes den på forskjellige punkter i løpet av sangen, nesten litt sporadisk, men selve introen og soloen fungerer på akkurat samme måte som tidligere. Nemlig, for å gi antepasjon og spenning. Denne sangen er et eksempel på variasjon og andre måter å uttrykke seg gjennom samme formen.

Kiss of Death begynner som de andre med en intro, men til forskjell fra de andre er det sang og tekst. I *My War* er det også ord og sang, men det er ikke samme forholdet som her. I *My war* ligger koret som synger lenger bak i miksen på introen og de synger på la, utenom den siste linjen hvor de synger *justice*. Mens i *Kiss of Death* er det hoved-vokalistene som synger introen. Den varer i ca 8 takter, før vi får en slangs intro refreng solo. Det skal sies at denne intro refreng soloen er veldig kort med bare 4 takter som tilsvarer ca 6 sekunder. Til forskjell fra resten er også lydbilde veldig annerledes her enn på verset og refrenget som kommer senere. Akkordene er ca det samme, men i intro refreng soloen har gitaren veldig mye forvrenging. Dette ser vi ikke i verken verset eller refrenget. Dette er en av grunnene til at jeg mener det er en variasjon på formen. Solo delen er kortere og har fått et røffere uttrykk. Tidligere har lydbildet vært nesten, vis ikke helt, identisk på solo delen og refrenget. Enda mer

interessant skjer ikke dette i introen, bare på intro refreng soloen. Personlig syntes jeg dette er et veldig interessant kompositorisk valg fordi det skaper veldig mye antepasjon. Det er også veldig dragene, selv om det ikke er særlig innbydende, skaper det en del spørsmål. Kanskje mest interessant av alt, er tanken om noen som har hørt mye på denne formen i andre sanger. Vanligvis forventer man at lydbilde på intro refreng soloen og refrenget kommer til å være likt, så ville man da forvente at refrenget skal ha like mye forvrenging? Hvordan føles det da, når man lander på refrenget og lydbildet er nesten helt klart?

I verset til *Kiss of Death* skrues, som sagt, forvrengingen på gitaren ned. Verset varer i 16 takter pluss 2 takter med *the refrain line*, «*will you taste the kiss of death*». I verset, i de to første tekst linjene som tilsvare 8 takter, blir vokal melodien utfylt med piano, for hver melodi linje som synges spiller pianoet en komplimenterende melodi linje som får melodien til å land. Sangeren spør og pianoet svarer, *call and response*. Etter dette kommer en synth melodi inn, med samme melodi som var i intro refreng soloen. Denne gangen uten gitaren i bakgrunnen med forvrenging. Før synth melodien kommer inn, blir den forberedt i 2 takter av en annen synth, som fades inn og spiller en arpeggiert akkord. Denne arpeggierte synthen kuttes så fort melodi synthen kommer inn. Melodi synth tar mye plass i miksen og hjelper med å bygge opp sangen mot et refreng. På denne måten får synthen en for form prechorus funksjon. Bak dette spiller en programmert tromme maskin en tekno beat, denne beaten bygges opp mot *the refrain line*. 2 takter før *the refrain line* begynner den å slå på fjerde delene i 6 slag før den slår 16 delen de siste to slagen. Her kuttes trommen og *the refrain line* kommer inn. Nå kommer refrenget.

Refrenget begynner med linjen «*daarin unmei ga kekkan wo hashiru yo*», dette er en direkte referanse til serien hvor hovedkarakteren blir kalt *Daarin*, av kjærlighets interessen hans, som er ment å bety *Darling*. Dette ser vi også i tittelen på serien, *Darlin in the Franxx*.

Når vi lander på refrenget kommer gitaren tilbake, men denne gangen lenger bak i miksen og, som sagt, men mindre forvrenging. Det er fortsatt litt, men er mye vanskeligere å høre. Siden akkordene er omtrent det samme som på verset bruker de andre metoder får å gjøre refrenget fengene og mer, som de kulle ungene ville sagt, *hype*. Altså energi fult.

Et av triksene de bruker, som brukes av omtrent alle, er at melodien synges lysere. På verset er det høyeste hun synger en A, mens refrenget begynner på en C altså en ters over. I tillegg til dette kommer, som sagt, gitaren inn her også. Sammen med et piano riff. Dette piano riffet

spilles hele veien og ligger ganske langt fra i miksen. Gitaren og trommen spiller sammen hele veien og leger vekt på salget en og «to og», som vi så tidligere på sangen *Peace sign*. Instrumentering er ikke det eneste som gjør refrenget til det høydepunktet det blir, formen spiller mye inne her også. Hadde vi ikke bygget opp mot *the refrain line* og stoppet når vi kom dit, vill ikke refrenget truffet like hardt. Dette er enda et eksempel på at denne formen brukes for å gi spenning og forventning til serien.

Eksempel 3: *Kiss of Death* fra Darling in the Franxx

Seksjons Del	Formledd	Tid	Progresjon
Intro	Intro	0:00-0:14	Dsus2, C#m, F#m. D, Ddim, C#m, F#m, G#m, Am
	Intro Refreng Solo	0:14-0:20	Bb, Bbadd #11, Am, Dm
Vers Refreng	Vers	0:21-0:54	Bb, Am, Dm x3 Bb Am Dm7
	Refreng	0:54-1:27	(Bb, Am, Dm x2. Em,Fm.)x2

Neste sangen vi skal se på er fra serien Mob Psycho 100 sesong 2, med sangen 99.9 av Mob Choir. I følge last.fm ble dette bandet laget spesielt for tv serien. Om dette er sant eller ikke av vanskelig å få verifikasjon på. Andre steder nevnte også dette, men ingen nettsider jeg fant virket å være helt troverdig. Det sagt, så er de eneste sangene som er på Spotify'en til bandet til serien, og dessuten så heter bandet Mob Choir. Kanskje det er en tilfeldighet, men jeg velger å tro på denne informasjonen.

Denne sangen er heller ikke en standard versjon av formen, men kan passe inn. Introen og outroen er like og refrenget settes til slutt sammen med outroen, så det føles ikke nødvendigvis som et høydepunkt, men som en solo. Introen begynner med et lick, som spilles av bassen, på 2 takter, som så går til en intro på 8 takter. Introen er som de andre ikke rolig, men full av driv. Her spiller gitar, trommer og det er et kor som synger «*get ready, wake your psyche up, mob!*».

I verset er det ca samme akkorder, men de spilles ikke helt ut. Heller så spiller bassen et lick gjennom hele verset som former akkordene. Verset begynner ganske strippet, med bare bass og trommer og en mannlig vokalist. Trommen spiller en fast groove, og bassen spiller licket over. Dette varer i 8 takter før det kommer en kvinnelig vokalist og harmoniserer med den mannlige vokalisten. Dette varer i enda 6 takter før i den 7. takten begynner den kvinnelige vokalisten å ta over og så lander vi i prechoruset i den 9. takten.

I prechoruset får vi endelig en følelse av at akkordene byttes med en G#. Helle prechoruset spilles på en G# og en D#m, med unntak på den siste akkorden som er A#. I tillegg til at vi bytter akkord, stopper bassen å spille licket konsekvent og spiller heller grunn tonen på G# og et lick over D#m.

I refrenget får vi endelig en hel progresjon med akkordene D#m, C#, G#, Bm, A#m. Det føles virkelig fantastisk å komme til refrenget når det beveger seg så flyttende i forhold til resten. Formen spiller virkelig en viktig rolle i å bygge opp mot refrenget her, men tror det er viktig å nevne at denne sakte oppbyggingen av harmonikk gjør en stor jobb også. Refrenget begynner på sekund 54, og gir virkelig en følelse av å fly. Akkordene tidligere har beveget seg litt, men her flytter de fra den ene til den andre. Virkelig en fantastisk måte å gjøre en simpel å akkord progresjon påvirknings full. Etter refrenget får vi hele introen tilbake. Igjen gir denne mer en følelse av samme funksjon som en solo enn en outro, men funksjonere som begge pga av det siste tromme fillet som spilles med gitaren.

Eksempel 4: 99,9 fra Mob Psycho 100

Seksjons Del	Formledd	Tid	Progresjon
Intro	Intro Refreng Solo	0:00-0:14	D#m, B, A#.
Vers Refreng	Vers	0:15-0:37	D#m, B, A#.
	Prechorus	0:38-0:53	G#. D#m, A#m
	Refreng	0:54-1:17	D#m, C#, G#, Bm, A#m
Outro	Outro/Solo	1:18-1:29	D#m, A#m. D#m, B, A#.

De to neste sangene har ikke denne formen. De har heller en veldig standard vers refreng form. Den første av de vi skal se på er *Wild side* av Ali fra animen Beastars.

Dette er nok den sangen som skiller seg mest ut sjanger sett, med en blanding av jazz, elektro-swing, j-pop og japansk rap. Det første akkord bytte kommer først etter 34 sekunder etter en konstant Cm ostinat. Det føles ikke så stagnert som det muligens høres ut som, fordi de yter det meste de kan ut av akkorden. Sangen begynner med et fantastisk lick i brass seksjonen over en G7#5 før vi umiddelbart går til introen.

Introen er et piano ostinat på Cm, hvor pianisten spiller kromatisk opp og ned fra grunntonen, mens han holder akkorden så vi får Cm, Cmmaj7, Cm7, Cmmaj7. Dette varer i 4 takter før rap vokalisten kommer inn sammen med kontra bassen og trommene, mens en gitar ligger i bakgrunnen og spiller noen toner her og der med en slags fuzz wah pedal (usikker på hvilken type). Rap seksjonen holder på i 8 takter, før sangeren kommer inn sammen med blåse-seksjonen. Det er også her vi stopper med piano ostinatet, men vi holder fortsatt på Cm i 4 takter til. Denne gangen er det Cm, Cdim, Csus4, Cm, Cm7. Etter dette får vi vår første akkord bytte til subdominanten Fm. Fm'en spilles med samme variasjoner/metningstoner som Cm'en. Dette spilles i 2 takter før vi går til dominanten G.

Deretter går vi tilbake til det første piano ostinatet og litt mer rap også kommer prechoruset. Her løsnes harmonikken og vi får en bevegende akkord progresjon. Her er det synging og ikke rapping og syngingen er lysere og klarer i lydbildet. Her kommer også en *walking bass* inn for fullt. Tidligere har bassen spilt på fjerdedelen, men her spiller det på åttendelen i en jazzete *walking bass* stil.

Mellom verset og prechoruset får vi et tromme fill får å signalisere at en ny del kommer, men det skjer ikke fra prechoruset til refreng. Overgangen er helt straight nesten så det henger helt sammen. Pre-choruset varer i 8 takter før vi lander på refreng med teksten «*taking over night*» og en Fm på «*over*» og en G på «*night*». Neste linje er «*taking over blue time*» og her spilles en Cm også blir C'en dominatfisert med å gjøre den til dur og legge til en septim også gå tilbake til Fm. Denne bevegelsen så vi også i pre-choruset, men C akkorden brukte aldri septim. Refreng blir dermed enda mer dragende.

Sangen kommer full sirkel med linjen «*and thats called jazz!*» og intro ostinatet spilt på piano i to takter, så blir kontrabassen med i enda 2 takter før vi spiller enda et lick i brass-seksjonen, lignende det vi så i starten, som går til den siste akkorden Gadd#5/B. En veldig kul slutt.

Eksempel 5: *Wild Side* Fra Beastars

Seksjons Del	Formledd	Tid	Progresjon
Intro	Intro lick	0:00-0:05	G7 add b13
	Intro	0:05-0:12	Cm, Cmmaj7, Cm7, Cmmaj7x4
Vers Refreng	Vers	0:12-0:49	Cm, Cmmaj7, Cm7, Cmmaj7x4 Cm, Fm, G med metningstoner
	Prechorus	0:50-1:03	Fm, G7, Cm, Cx2 Fm, G7, Cm, Bbm6, Ab, Gaug, G
	Refreng	1:04-1:19	Fm, G7, Cm, C7 x3 Ab, Ab/G, G
Outro	Outro	1:19-1:29	Cm, Cmmaj7, Cm7, Cmmaj7x4 Gadd5#/b

Yuri on ice er den neste animen vi skal se på. *Openingen* heter *History maker* og er skrevet av Dean Fujioka. Denne sangen er i en veldig standard vers-refreng form, hvor vi begynner med en intro på 5 sekunder også rett til verset. Vers, Prechorus, Refreng, Refreng. Spennende nok er det første refrenget ganske spesielt siden plutselig går vi fra en slags j-pop ballade til en EDM oppbygging. Men la oss begynne fra starten.

Introen, på 5 sekunder, spilles i perkusjons seksjonen med hva som høres ut som en xylofon på akkorden Esus4 og E. Verset begynner med komp av blås og cello og en pop stor tromme som slår på 1 og 4, sangen går i 6/8. Den eneste sangen i denne oppgaven som ikke går i 4/4. Akkorden er en E og sangeren kommer inn med linjen «*Can you hear my heartbeat*». Som vi

har sett tidligere bruker de japanske artisten ofte å blande engelsk og japansk i sangene, men her er hele sangen på engelsk. Som japansk, eller hvilket som helst annet språk, høres nytt og «eksotisk» ut for oss er det mulig å se for seg en lignende reaksjon fra en japansk person når sangen er på engelsk. Denne sangen har også en veldig klar akkord progresjon gjennom hele låten, men det er ikke det samme hele veien. Verset bruker akkordene E, Esus 4, F#m og B, en klar 2-5-1 progresjon.

I Prechoruset kommer flere instrumenter inn. Her hører vi, tillegg til instrumentering jeg nevnte tidligere, en arpeggiert fiolin del og en High-hat. Fiolinen øker i dynamikk gradvis helt frem til refrenget.

Når vi treffer refrenget, får vi en uventet overraskelse. Hele orkesteret kuttes, artisten synger alene og vi begynner å høre en synth pad i bakgrunnen som sakte øker dynamikk. Dette føles som en slags lure oppbygning. Vi trodde vi skulle få et høydepunkt og istedenfor mistet vi alt av dynamisk oppbygging og begynte fra start. Sangeren øker sammen med synthen og vi begynner å høre et slag fra trommene i starten av taktene. På den syvende takten begynner trommen å slå på åtten-delene, før det kutter i den siste takten og sangeren sier kjenningslinjen «*we where born to make history*». Her kommer et slags *drop* som man ville sett mye av i EDM. Trommen kommer inn for fullt og en stryke synth spiller en solo. Dette varer i åtte takter til, før vi får enda et refreng sammen med en stryke synth soloen i bakgrunnen.

Eksempel 6: *History Maker* Fra Yuri!! On Ice

Seksjons Del	Formledd	Tid	Progresjon
Intro	Intro	0:00-0:05	Esus 4, E
Vers Refreng	Vers	0:05-0:22	E, Esus 4, F#m, B x2
	Prechorus	0:22-0:36	E, F#m, G#m, F#m x2. Siste akkord byttes med A 2. gang
	Refreng 1	0:36-0:51	A, C#m, B, A. x2
	Refreng solo	0:51-1:05	A, C#m, B, A. x2
	Refreng 2	1:05-1:29	A, C#m, B, A.

5. Drøfting

Som vi har sett i den innsamlede dataen er det både sanger som bruker denne formen og sanger som ikke gjøre det. Jeg stilte tidligere spørsmålet om dette kan ha noe med sjanger å gjøre, så la oss se tilbake.

Som nevnt tidligere ser ikke jeg på animasjon som en sjanger heller som en uttrykings form, og vil derfor ikke nevne at det står på IMDB fra og med her. Det skal sies at det står på alle, siden de er animert.

Den første sangen jeg analyserte var *My War* fra animen *Attack on titan*. Som vi så der fulgte denne sangen formen helt, begynte med en intro deretter et intro refreng også kom intro refreng soloen. Serien, som denne sangen kommer fra, klassifiseres av IMDB som sjangrene Action, Adventure, drama, fantasy og horror. Denne neste sangen som brukte samme form var *Peace sign* fra *My Hero Academia*, er denne i samme sjangere? I følge IMDB er den i sjangrene Action, Adventure, Fantasy og Sci-fi. Det er lett å se at det er mye overlatt av sjangere her. De sjangere som de har til felles er Action, Adventure og Fantasy.

Kiss of Death fra *Darling in the franxx* brukte også, ifølge min form analyse, denne formen. IMDB lister denne som sjangrene Action, Drama, Romance og Sci-fi. *99,9* fra *Mob Psycho* blir klassifisert som Action, Comedy, Drama, Fantasy, Horror og Sci-fi. Denne sangen fulgte også formen, ifølge min analyse. Mellom de fire sangene vi har sett på til nå er det en sjanger som er delt mellom alle, Action.

Nå la oss se på de to sangene som brukte en helt annen form, er de i samme sjangere? *Wild Side* fra *beastars* sier IMDB at er Crime, Drama, Fantasy, Mystery, Romance og Thriller. *History Maker* fra *Yuri!! on Ice* klassifiseres som Comedy, Drama, Romance og Sport. Her begynner vi å se et mønster, animer med sjangeren action, med de sang valgene jeg har brukt, bruker formen mens de uten ser ut til å gå for en mer standard vers refreng form. Videre kan vi også se at de til sangene med sjangrene Action og Adventure er helt klart i formen, *My*

War og Peace Sign. Mens de sangene som bare hadde Action, *99.9* og *Kiss of Death*, var de sangene som jeg argumentere for å bruke samme form, men med en vri.

Videre kan vi også se en kobling mellom romanse og bruken av formen. *Wild Side* og *History Maker* er begge to i romanse sjangeren og ingen av dem følger formen jeg vedlegger for, men *Kiss of Death* bruker formen og den klassifiseres også som romanse. Det er mulig at dette kommer ned til hvor stor del av showet som setter søkelys på romanse eller action. I både *Beastars* og *Yuri on Ice* er romanse en sentral del av showet fra starten, mens i *Darling in the franxx* er dette en historie som er underliggende også utvikler seg i løpet av showet sammen med Sci-fi premissen deres. Altså det er ikke bare romanse som er fokuset i showet, det er blanding mellom action og sci-fi med romanse. Da, fra et stilistisk standpunkt, gir det mening å bruke intro refreng formen.

Dette kan også være en markedsførings teknikk for å treffe riktig mål gruppe. My hero Academia er det som kalles en *shonen* anime. *Shonen* er ofte forvirret med å være en sjanger, det er det ikke. *Shonen* er et ord for å beskrive mål gruppen for animen, og mål gruppen *shonen* er unge gutter. Da gir det mening å ha et intro refreng i starten, fordi det gir umiddelbar spenning av avspenning. For en ung gutt kan dette være veldig appellerende.

Attack on Titan, i motsetning, er ikke en *shonen* anime den er bedre beskrevet som en *seinen* anime (min egen mening). *Seinen* betyr at målgruppen er menn mellom 18 og 40 år. Likeså bruker den intro refreng soloen, så kanskje det ikke har noe med målgruppen å gjøre? Selv om Attack on Titan *opening* My War bruker en intro refreng solo er hele sangen, og videoen, i en helt annen atmosfære. Sangen er mer dissonerende og bruker mye kromatikk, dette ser vi ikke noe av i *Peace sign*. Her er alt dur-basert med fine gitar riff som fenger. Tillegg ser vi stor forskjell på videoene. My hero academia sin er full av alle karakterene fra showet og viser åssen de jobber og drømmer for å bli bedre super helter. I Attack on titan *opening* derimot ser vi ingen av karakterene fra showet. Alt visuelt er veldig abstrakt, og alt relatere tilbake til krig, sorg og smerte som er temaene for denne sesongen av showet.

Her er det viktig å ta frem at starten av showet ikke hadde samme atmosfære, den var fortsatt mørker enn My hero academia, men tropene var mer lignende. My hero academia er om en ung gutt uten super krefter som har lyst til å bli som idolet sitt som heter *All Might*. Dette er det sterkest av alle super helter, og er derfor umulig for hovedkarakteren vår å oppnå siden

han ikke har noen krefter, men en dag møter han plutselig *All Might*. *All Might*, som det viser seg, var også født uten krefter. Han hadde fått dem fra sin lærer. *All Might* gir så kreftene sine til hovedkarakteren vår og historien begynner om åssen han skal bli den beste super helten. Starten av *Attack on Titan* hadde lignende premisser, hovedkarakteren skulle bli den beste *Titan* dreperen. *Titans* er monster som spiser mennesker og har tilsynelatende ingen tanker eller mening. Dette viser seg senere i showet at ikke er sant, når hovedkarakteren vår selv blir en *titan*. Han bruker så sinne nytt funn krefter til å drepe mer og mer titans. Dette er det vi trodde showet var om. plutselig kommer en plot-twist. Jeg vil ikke gå inn i detaljer fordi det er ganske vanskelig å beskrive nøyaktig hva som skjer på en måte som gir mening ut å transkribere hele showet. Twisten er at hovedkarakteren vår til slutt blir ond og søker etter å drepe alle mennesker som ikke er fra hans øy. Dette kommer av at alle andre mennesker utfor øyen ser på hovedkarakteren vår og alle andre mennesker fra samme sted som onde skapninger. Han bestemmer seg så for å drepe alle disse menneskene for å beskytte sin familie og venner.

Det jeg prøver å få frem er at mangaen til anime kommer ut i et *shounen* magasin, dette er et populært magasin i Japan, men den er ikke en *shounen* anime. Den tar frem bilder og ideer som åpenbart ikke er rettet mot 13 åringer, men likevel bruker den samme metode i *openingen* for å få seerinteresse bare med et mer «modent» preg.

Det er også mulig at *Darling in the Franxx* gjorde dette intensjonelt. Dette siden showet i starten maler seg selv som en helt standard Action og Sci-fi serie før vi, med et plot twist, skjønner at dette ikke er hoved historien. Handlingen er egentlig om kjærligheten mellom våre to hovedkarakterer Hiro, og Zero Two som kjemper mot en verden som vil kontrollere dem.

6. Konklusjon

Openinger som alt av musikk og alt annet av kunst kommer i mange variasjoner. Det er ikke en spesiell form som brukes konsekvent, men vi kan likevel høre likheter mellom *openingene* fordi mange av dem prøver å oppnå samme mål. Akkurat som pop eller rock eller andre sjanger har likheter mellom seg, har *openinger* det også selv om det ikke er en sjanger heller et format som kan bruke mange forskjellige sjangere. På et vis er det som vestlig film musikk. De skal fange essensen av showet/filmen gjennom musikk. I vestlig filmmusikk er det mer rettet mot klassikk mens i japansk anime *openinger* er det mer rettet mot pop og rock.

Formen brukes mye i *shounen* anime, men ikke konsekvent. Det brukes i anime show som har action, ofte fantasy eller sci-fi trekk for å trekke inn oppmerksomheten til seeren, ofte rettet mot unge menn/gutter.

Som nevnte tidligere brukes *opening* også for å hinte til hva som vil skje den neste 12 episoden, og introduserer oss til relevante karakterer or denne tidsperioden. Intro Refreng formen er en metode som brukes for å dra oppmerksomheten til seeren, men også engasjere seeren for det som kommer til å skje videre. I andre ord *opening* kan brukes for å holde oppmerksomheten til seeren ikke bare i løpet av musikk videoen, men i løpet av hele sesongen. Det er blitt et virkemiddel så viktig for anime miljøet at det er ca ingen animeer uten en *openingn*. Personlig vet jeg bare om en, *Musoku Tensei*. Da den ikke har en direkte *opening* bruker den heller ca 30 sekunder hver episode hvor vi ser litt av byen/landskapet som vi vil se i løpet av episoden istedenfor en fast musikk video.

Konklusjonen min er at formen *openingene* har av å begynne med intro, intro refreng, så intro refreng solo, eller bare intro refreng/bare intro refreng solo, er et virkemiddel som artister og produksjons selskap i tv og film i den japansk anime industrien bruker bevist i visse sjanger, som action og adventure. Denne formen brukes for å trekke oppmerksomheten til seeren, som ofte er unge menn eller gutter, på en kort og presis måte. Den brukes også får å gi en bakgrunn til serien og karakterene gjennom musikken, men også gjennom den visuelle historien.

7. Litteraturliste

Bonnie C. Wade. (2005). *Music in Japan: Experiencing music, expressing culture*. Oxford University Press.

Carolyn S. Stevens. (2008). *Japanese Popular music: Culture, authenticity and power*. Routledge

DW Classical Music. (2020, 25. Jan). *Ode to Joy: 10,000 Japanese sing Beethoven's Ninth Symphony* | Music Documentary. [Video]. Youtube.

<https://www.youtube.com/watch?v=VjQNV9u1hzI&t=65s>

Appel, R & Frei-Haunschild, M. (2015). AABA, Refrain, Chorus, Bridge, Prechorus – Song forms and their historical development. *Samples, 13, 5*. https://jilupub.ub.uni-giessen.de/bitstream/handle/jilupub/981/Samples_13_appenfrei.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Markussen, B (2023). Vers, refreng, bro – Formledd og sangstrukturer i pop og rock

Iglesias, J. A. S & Baena, A. S (2021). *Anime studies: Media-specific approaches to Neon Genesis Evangelion*. Stockholm Univeristy Press.

Shingeki no Kyojin. (2023, 11.mai). <https://www.imdb.com/title/tt2560140/>

Boku no hîrô akademia. (2023, 11.mai). <https://www.imdb.com/title/tt5626028/>

DARLING in the FRANXX. (2023, 11.mai). <https://www.imdb.com/title/tt7865090/>

Mob Psycho 100. (2023, 11.mai). <https://www.imdb.com/title/tt5897304/>

Beastars. (2023, 11.mai). <https://www.imdb.com/title/tt11043632/>

Yuri!!! On Ice. (2023, 11.mai). <https://www.imdb.com/title/tt6112556/>

Chisholm, Lawrence (1963). *Fenollosa: the far east and American Culture*. New haven, Yale university press

Nobile, D. (2022). Teleology in Verse–Prechorus–Chorus Form, 1965–2020. *Music Theory Online*, 28(3).

Osborn, B. (2013). Subverting the verse—chorus paradigm: Terminally climactic forms in recent rock music. *Music Theory Spectrum*, 35(1), 23-47

